



24. februar 2022

J.nr. 2022-1415

Kontor:
Selskab, aktionær og erhverv
[SAE]

Initialer:
KLH

Samrådsspørgsmål (EUU) I, J, K og L

- Tale til besvarelse af spørgsmål I, J, K og L den 24. februar 2022

Spørgsmål

Spørgsmål I

Hvad er ministerens holdning til, at virksomheder som cateringselskabet Gate Gourmet, der er ejet fra skattelyet Caymanøerne, som del af de danske coronahjælpepakker har modtaget millioner af kroner i offentlig støtte til bl.a. dækning af faste omkostninger?

Spørgsmål J

Ministeren bedes redegøre for, hvordan det kan gå til, at der 18 måneder efter Europa-Kommissionen fremlagde sin henstilling af den 14. juli 2020 om at gøre statslig finansiel støtte til virksomheder i Unionen betinget af fraværet af forbindelser til ikkesamarbejdsvillige skattejurisdiktioner, endnu ikke foreligger en afklaring omkring det juridiske grundlag for henstillingen.

Spørgsmål K

Ministeren bedes redegøre for, om ministeren finder det problematisk, at retstilstanden i EU på afgørende områder tilsyneladende er så uklar, at den danske regering over en 18 måneders periode finder det nødvendigt at afholde sig fra at stoppe udbetaling af midler fra corona-hjælpepakkerne til virksomheder, der direkte eller indirekte er ejet i skattely.

Samrådsspørgsmål L

Vil ministeren oplyse hvem, som i sidste ende fortolker EU-reglerne, herunder redegøre for de konkrete konsekvenser, der kan ramme Danmark i det tilfælde, at en virksomhed indklager Danmark for brud på EU-retten i forbindelse med et scenarie, hvor regeringen vælger at følge Europa-Kommissionens henstilling om at udelukke virksomheder, der direkte eller indirekte er ejet i skattely, fra at modtage hjælpepakker.

Indledning

Tak for invitationen til at deltage i dette samråd.

De fire spørgsmål er tæt forbundne. Jeg vil derfor besvare spørgsmålene samlet. Først vil jeg gerne knytte nogle generelle bemærkninger til de problemstillinger, der rejses.

Overordnede bemærkninger om problemstillingen og Kommissionens henstilling af 14. juli 2020

Kommissionens henstilling om afskæring af støtte til virksomheder med forbindelser til lande på EU's sortliste over skattely var emnet for et samråd i Skatteudvalget, der blev afholdt den 26. august 2020.

Inden udsendelsen af Kommissionens henstilling var der i Skatteudvalget også blevet afholdt et samråd den 8. juni 2020 om mulighederne for at afskære støtte efter covid-19 hjælpepakkerne til virksomheder med forbindelser til skattelylande.

Helt på linje med, hvad min forgænger gav udtryk for på de to samråd i Skatteudvalget, vil jeg understrege, at regeringen prioriterer kampen mod skattely meget højt. Og jeg kan også fuldt ud tilslutte mig et udsagn, som min forgænger kom med på samrådet i Skatteudvalget den 26. august 2020, nemlig at hvis Kommissionens henstilling er udtryk for, at EU-systemet som sådan har skiftet til et højere gear i kampen mod skattely, så er det et signal, som den danske regering kun kan bakke op om.

I den forbindelse vil jeg for god ordens skyld præcisere, at alle de relevante hjælpepakker har været udformet sådan, at virksomheder, der ejes direkte fra lande på EU's sortliste over skattely, har været afskåret

fra at opnå kompensation. Arbejdet med at opnå en afklaring af, hvad der er det EU-retlige grundlag for Kommissionens henstilling, har altså udelukkende vedrørt tilfælde, hvor danske virksomheder indirekte ejes fra et land på sortlisten.

EU-rettens grundlæggende bestemmelser om fri bevægelighed for virksomheder og kapital skal respekteres ved udformningen af hjælpepakkerne. Det står også udtrykkeligt i de politiske aftaler om hjælpepakkerne, fx i den første aftale fra 18. april 2020.

Skatteministeriet og Justitsministeriet har vurderet, at man efter disse regler ikke kan hindre udbetalingen af kompensation til danske virksomheder, når de indgår i en koncernstruktur, hvor et moderselskab i et andet EU-land direkte eller indirekte ejes fra et land på EU's sortliste over skattely.

Det skyldes, at et selskab i et andet EU-land efter EU-retten ikke kan stilles hindringer i vejen for at etablere sig i Danmark, fx ved at oprette et datterselskab her i landet. Og det har været vurderingen, at det i den forbindelse ingen forskel gør, hvem der ”bagved” ejer selskabet.

Ministeriernes fortolkning af EU-retten har selvfølgelig været baseret på en grundig analyse og vurdering af EU-retten, ikke mindst EU-Domstolens praksis. Ministeriernes vurdering er ganske klar.

Vi står så i den usædvanlige situation, at EU-Kommissionen har udsendt en henstilling, der skaber tvivl om ministeriernes vurdering. Det

skaber naturligvis et behov for at afklare det juridiske grundlag, som henstillingen bygger på.

Den korrespondance, som Skatteministeriet har haft med EU-Kommissionen, er løbende blevet oversendt til udvalget. Som man vil kunne konstatere, så har Skatteministeriet – i samarbejde med Justitsministeriet – over for Kommissionen udførligt redegjort for den praksis fra EU-Domstolen, som ministeriernes vurdering er baseret på.

EU-Kommissionens svar har ikke givet grundlag for at ændre den fortolkning af EU-retten, som Skatteministeriet og Justitsministeriet har været og fortsat er enige om. Og som minister er jeg nødt til at basere mig på den juridiske rådgivning, som jeg får.

Skatteministeriet forsøger dog fortsat at få en afklaring af, om Kommissionen kan henvide til retlige argumenter, der kan danne grundlag for en ændret fortolkning.

Spørgsmål I

Jeg vil nu vende mig mod de fire samrådsspørgsmål.

Først spørgsmål I, hvor der spørges til min holdning til, at virksomheder som cateringselskabet Gate Gourmet, der er ejet fra Caymanøerne, har modtaget støtte efter de danske covid-19-hjælpepakker.

Jeg kan selvsagt ikke udtale mig om enkeltvirksomheders forhold.

Overordnet kan jeg dog oplyse, at Caymanøerne siden oktober 2020 ikke længere har været på EU's sortliste over skattely.

Regeringen har under hele covid-19-krisen prioriteret at holde hånden under dansk erhvervsliv, selvstændige og lønmodtagere. Kompensationsordningerne har været afgørende for det.

Lønkompensationsordningerne er fx gået til at holde hånden under danske arbejdspladser, så virksomhederne fortsat har kunnet betale løn til deres medarbejdere. Samtidig har det været et krav, at virksomhederne skulle have et dansk registreret CVR-nummer, og at medarbejderne skulle have fast arbejdssted i Danmark.

Lønkomensationen er derfor i realiteten i høj grad endt hos danske lønmodtagere, idet det har været et krav, at virksomhederne udbetalte fuld løn til de medarbejdere, som komensationen vedrørte.

Tilsvarende har ordningerne for faste omkostninger været indrettet sådan, at komensationen dækkede konkrete omkostninger som fx husleje.

Kompensationsordningerne har været indrettet således, at der kun er ydet komensation for tab på aktiviteter, der er skattepligtige i Danmark. Komensationen har også været skattepligtig i Danmark.

Derfor er der heller ikke tale om, at den kompensation, der er blevet ydet efter hjælpepakkerne, har kunnet ende i skattely uden at være blevet beskattet i Danmark.

Spørgsmål J og K

Ved samrådsspørgsmål J anmodes jeg om at redegøre for, hvorfor der 18 måneder efter, at Europa-Kommissionen fremkom med sin henstilling, endnu ikke foreligger en afklaring af henstillingens juridiske grundlag. Spørgsmålet har nær sammenhæng med spørgsmål K; om jeg finder det problematisk, at retstilstanden i EU tilsyneladende er så uklar, at den danske regering over en 18 måneders periode finder det nødvendigt at udbetale kompensation til virksomheder, der direkte eller indirekte er ejet i skattely.

Jeg har i et vist omfang allerede besvaret de to spørgsmål indledningsvis.

Og jeg vil også gerne understrege, at det lange forløb bestemt ikke er udtryk for, at Skatteministeriet og de øvrige ministerier, der har været involveret i dialogen med Kommissionen, ikke har bestræbt sig på at få problemstillingen afklaret.

Som nævnt er det en usædvanlig situation, at Kommissionen på denne måde kommer med en henstilling, der efter både Skatteministeriets og Justitsministeriets klare opfattelse ikke er i overensstemmelse med den hidtidige fortolkning af EU-retten. Udformningen af de skriftlige spørgsmål til Kommissionen og analysen af de svar, som

Kommissionens Generaldirektorat for Beskatning har afgivet, har derfor været grundige og tidskrævende.

Det har i den forbindelse ikke gjort det lettere at opnå en afklaring, at Kommissionen i sine svar ikke har taget helt konkret og udtrykkeligt stilling til den omfangsrige praksis fra EU-Domstolen, som de danske myndigheder har baseret deres fortolkning på og henvist til.

Derfor har de svar, som Kommissionen har afgivet, heller ikke kunnet give grundlag for en ændret fortolkning.

Jeg håber selvfølgelig, at der meget snart kommer en endelig afklaring.

Men så længe jeg som minister klart og utvetydigt får at vide, at der er enighed om fortolkningen af EU-retten blandt Skatteministeriets og Justitsministeriets embedsmænd, og at de altså er enige om, at det ville være i strid med EU-retten at indrette hjælpepakkerne på den måde, som Kommissionen i sin henstilling lægger op til, så er det en rådgivning, som jeg både skal og vil basere mig på.

Spørgsmål L

Og det leder mig over til det sidste samrådsspørgsmål, spørgsmål L, der omhandler, hvem der i sidste ende fortolker EU-reglerne, samt hvad der vil kunne være de konkrete konsekvenser, hvis regeringen vælger at følge Europa-Kommissionens henstilling, og en virksomhed derfor rejser sag om brud på EU-retten.

Når de danske myndigheder træffer afgørelser, så har de selvfølgelig selv ansvaret for, at EU-retten overholdes. Gives der fx afslag på kompensation til en konkret virksomhed, kan virksomheden derfor anlægge en sag mod de danske myndigheder, hvis virksomheden mener, at afslaget er i strid med EU-retten.

Det vil under en sådan sag være domstolene, og i sidste instans EU-Domstolen, der afgør, hvad der er den korrekte fortolkning af EU-retten.

Når der spørges til, hvad der vil kunne være konsekvensen af, at de danske myndigheder træffer en EU-retsstridig afgørelse, så er den umiddelbare konsekvens altså, at den pågældende afgørelse vil blive tilsidesat ved domstolene, sådan at kompensationen skal udbetales efterfølgende.

Derudover vil en tilsidesættelse af EU-retten efter omstændighederne kunne udløse et erstatningsansvar for den danske stat, hvis der foreligger en overtrædelse af EU-retten, der er tilstrækkelig klar.

Det er imidlertid hverken relevant eller afgørende, hvad der i værste fald vil kunne være konsekvensen af en tilsidesættelse af EU-retten. Tværtimod skal myndighederne naturligvis både ved udformningen og administrationen af dansk lovgivning overholde EU-retten, uden hensyn til hvad konsekvenserne af en eventuel tilsidesættelse er.

Det er et grundprincip i et retssamfund, at myndighederne til enhver tid skal bestræbe sig på at overholde lovgivningen. Og det ville stride helt fundamentalt mod dette grundprincip, hvis ministerier eller andre myndigheder – populært sagt – blot ”tog chancen” og handlede i strid med deres egen juridiske fortolkning, blot fordi det blev anset for mere eller mindre risikofrit. I den forstand kan målet – at bekæmpe skattely – ikke hellige midlet – at tilsidesætte ministeriernes egen fortolkning af EU-retten.

Afslutningsvis vil jeg derfor gentage, at regeringen bakker fuldt og helt op om den politiske dagsorden, som Kommissionens henstilling er udtryk for, nemlig en styrket indsats mod skattely. Men at det altså ikke ændrer på, at jeg som minister må basere mig på mine embedsmænds rådgivning om, hvordan EU-retten skal fortolkes.

Tak for ordet.